

DERLEME

Açık Erişim

Türkiye’de Şema Terapi ile İlgili Yapılmış Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi

Emirhan AKTAŞ*

Öz

Bu çalışmanın amacı Türkiye’de şema terapi ile ilgili hazırlanmış lisansüstü tezlerin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden “şema terapi” anahtar kavramı ile lisansüstü tezler listelenmiştir. Araştırmada incelenen tezler 2007-2022 yılları arasında hazırlanan 4 doktora tezi, 25 yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 29 tezden oluşmaktadır. Tezler, tezin türü, yayımlandığı yıl, hazırlandığı üniversite, hazırlandığı ana bilim dalı, çalışılan değişkenler, kullanılan yöntem veya desen, tezin çalışma grubu veya örnekleme ve kullanılan istatistiksel yöntemlere göre doküman incelemesi yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Bulgulara bakıldığında şema terapi ile ilgili tezlerin çoğunlukla yüksek lisans tezi olduğu, şema terapi ile ilgili en fazla 2019 ve 2020 yıllarında tez çalışması yapıldığı, bu konuda en fazla tezin Hacettepe Üniversitesi bünyesinde hazırlandığı, tezlerin çoğunlukla klinik psikoloji ana bilim dalında hazırlandığı, tezlerde çoğunlukla bilimsel araştırma yöntemi olarak nicel araştırma türü ve nicel araştırma modeli desenlerinden ilişkisel tarama deseninin kullanıldığı, çalışma grubu olarak tezlerde çoğunlukla yetişkinlerin ve üniversite öğrencilerinin yer aldığı, tezlerde çoğunlukla erken dönem uyum bozucu şemalar ve şema sürdürücü başa çıkma davranışları değişkenlerinin incelendiği, istatistiksel olarak t-testi ve pearson momentler çarpım korelasyon katsayısı analizinin sık kullanıldığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Şema terapi, lisansüstü tezler, doküman incelemesi.

Makale Geçmişi

Geliş: 15/04/2023

Düzeltilme: 16/05/2023

Kabul: 01/06/2023

* Öğr. Gör., Bayburt Üniversitesi, ORCID: 0000-0002-5777-1207, Bayburt, Türkiye, eaktaspdr@gmail.com

Atıf için: Aktaş, E. (2023). Türkiye’de şema terapi ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesi. *OJCES*, 1(1), 103-122. 10.5281/zenodo.8101668

Makale ek bilgisi: Bu çalışmanın bir bölümü International Congress of Education of Science isimli kongrede sözlü bildiri olarak sunulmuş ve kongre özet kitapçığında yayımlanmıştır.

Giriş

Şema terapi, klinik psikolog Jeffrey E. Young tarafından 1990'lı yıllarda geliştirilen bir terapi yaklaşımıdır. J. Young, bu terapi yaklaşımını Bilişsel Davranışçı Terapi ile etkili şekilde tedavi edilemeyen kişilik bozukluğu yaşayan danışanların sorunlarını çözebilmek için tasarlamıştır. Terapinin geliştirilme sürecinde bilişsel davranışçı, yapılandırıcı, psikodinamik, nesne ilişkileri ve gestalt yaklaşımlarından yararlanılmıştır. Şema terapi, psikolojik sorunların kökeninde erken dönem uyum bozucu şemaların olduğunu ileri sürmektedir. Bu yaklaşıma göre şemalar, başkalarına güvenli bağlanma, özerklik, ihtiyaç ve duyguları ifade etme, kendiliğindenlik ve akılcı sınırlar gibi temel duygusal ihtiyaçların karşılanmaması, erken dönem yaşam deneyimlerinde olumsuz yaşam olaylarının meydana gelmesi ve duygusal mizaç sonucunda gelişir. Gelişen erken dönem uyum bozucu şemalar ise bireylerin psikolojik olarak sorun yaşamasına neden olur (Roediger, 2015; Young, Klosko ve Weishaar, 2013).

Erken dönem uyumsuz şemalar, modlar aracılığıyla kendini yaşam olaylarında gösterir. Modlar, işlevsel olmayan başa çıkma modları, çocuk modları ve ebeveyn modları ve sağlıklı modlar olarak dört başlıkta incelenir. İşlevsel olmayan başa çıkma modları, şemaya teslim olma, şemadan kaçınma ve şemayı aşırı telafi etmedir. İşlevsel olmayan çocuk modları, incinmiş çocuk modu ve kızgın/dürtüsel çocuk modudur. İşlevsel olmayan ebeveyn modları, cezalandırıcı ebeveyn modu ve talepkar ebeveyn modudur. İşlevsel, sağlıklı modlar ise mutlu çocuk modu ve sağlıklı yetişkin modudur (Arntz ve Jacob, 2016). Şema terapi de tedavinin ana amacı danışanların erken dönem uyumsuz şemalarını ve onlara eşlik eden modlarını fark etmelerini ve değiştirmelerini sağlayarak kendi ihtiyaçlarını sağlıklı bir şekilde karşılamalarına destek olmaktır. Bu nedenle şema terapide danışanın erken dönem uyumsuz şemalarının etkisiyle gelişen şema modları ile çalışılır. (Farrel, Reiss ve Shaw, 2015).

Şema terapi ile ilgili yapılan çalışmalar kişilik bozuklukları (Jacob ve Arntz, 2013; Weertman ve Arntz, 2007), depresif bozukluklar (Körük ve Özabacı, 2018), maddeyi kötüye kullanım (Ball, 2007), travma sonrası stres bozukluğu (Cookram, Drummond ve Lee, 2010), borderline kişilik bozukluğu (Farrel, Shaw ve Webber, 2009; Nadort ve diğerleri., Nordahl ve Nysaeter, 2005), C kümesi kişilik bozuklukları (Gude ve Hoffart, 2008; Gude, Monsen ve Hoffart, 2001; Hoffart ve Sexton, 2002) ve yeme bozuklukları (Simpson, Morrow, van Vreeswijk ve Reid, 2010) konusunda şema terapinin etkili olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar şema terapi ile ilgili yapılan çalışmaların psikoterapi ve psikolojik danışma açısından önemli olduğunu göstermektedir. Şema terapi ile ilgili çalışmaların Türkiye'de lisansüstü çalışmalarda nasıl kullanıldığını incelemek amacıyla bu çalışma yapılmıştır.

Yöntem

Bu çalışmanın amacı Türkiye'de şema terapi ile ilgili hazırlanmış lisansüstü tezlerin incelenmesidir. Bu araştırma, nitel araştırma yöntemine dayalı olarak yürütülmüştür. Araştırmada ulaşılan çalışmalar doküman incelemesi kapsamında ele alınmıştır. Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi edinmemizi sağlayan yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s.189).

Örneklem

Belirtilen amaç doğrultusunda Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden "şema terapi" anahtar kavramı ile lisansüstü tezler listelenmiştir. Araştırmada incelenen tezler 2007-2022

yılları arasında hazırlanan 4 doktora tezi, 25 yüksek lisans tezi olmak üzere toplam 27 tezden oluşmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Tezlerin incelenmesi sürecinde araştırmacı tarafından geliştirilen “Tez İnceleme Formu” kullanılmıştır. Tez inceleme formu aracılığıyla tezler, tezin türü, yayımlandığı yıl, hazırlandığı üniversite, hazırlandığı ana bilim dalı, çalışılan değişkenler, kullanılan yöntem, araştırma modeli, tezin çalışma grubu veya örnekleme ve kullanılan istatistiksel yöntemlere göre içerik analizi yöntemi kullanılarak incelenmiştir.

Verilerin Analizi

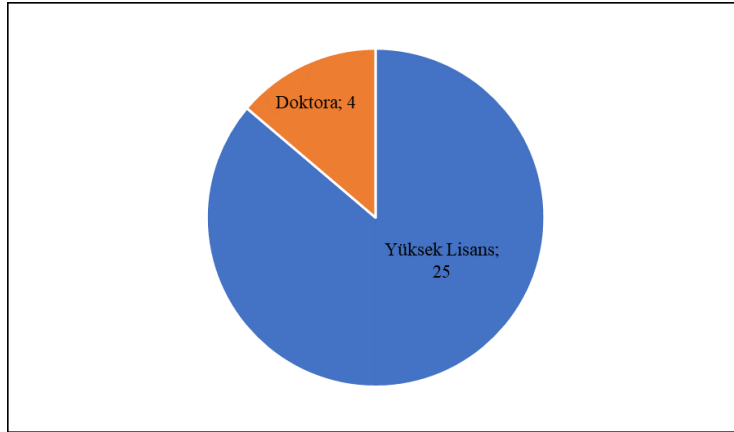
Verileri analiz etmek için, nitel analiz tekniklerinden içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2016, s. 242)

Bulgular

Araştırmanın bulgularında tez türü, tezlerin hazırlandığı yıllar, üniversitelere göre tezlerin dağılımı, ana bilim dalına göre tezlerin dağılımı, tezlerde kullanılan yöntem, tezlerde kullanılan araştırma modeli, yıllara göre çalışma grubu/örneklem tür ve sayıları, şema terapi ile çalışılmış değişkenler ve kullanılan istatistiksel yöntemle ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tez Türü

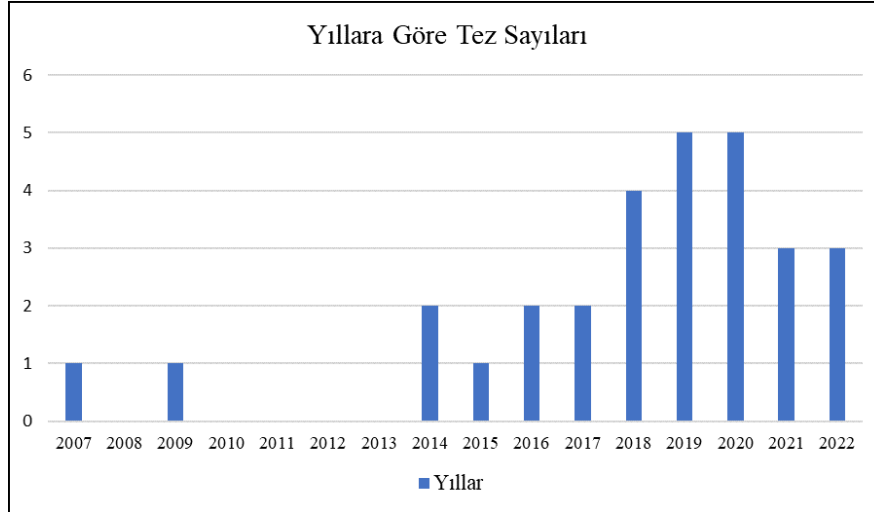
Şekil 1’de tez türüne ilişkin bilgiler verilmiştir. Şema terapi ile ilgili hazırlanan tezlerin 25 tanesi yüksek lisans tezi, 4 tanesi ise doktora tezidir.

Şekil 1. Tez Türü

Tezlerin Hazırlandığı Yıllar

Şekil 2’de tezlerin hazırlandığı yıllara ilişkin bilgiler verilmiştir. Bu verilere göre şema terapi ile ilgili Türkiye’de 2007 yılında 1 tez, 2009 yılında 1 tez, 2014 yılında 2 tez, 2015 yılında 1 tez, 2016 yılında 2 tez, 2017 yılında 2 tez, 2018 yılında 4 tez, 2019 yılında 5 tez, 2020 yılında 5 tez, 2021 yılında 3 tez, 2022 yılında 3 tez hazırlanmıştır.

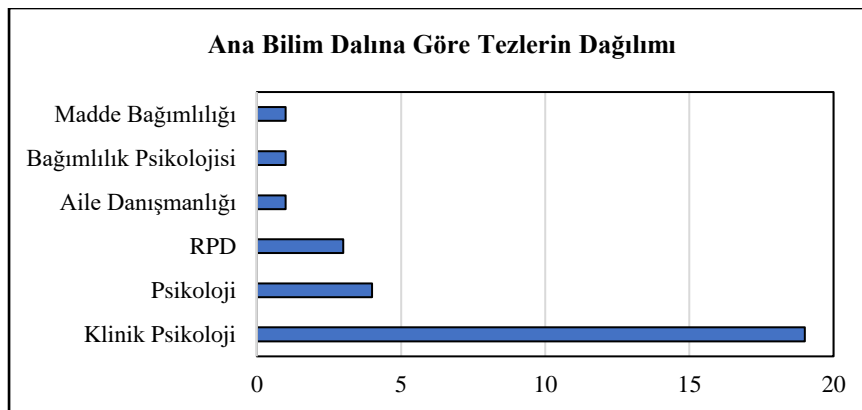
Şekil 2. Tezlerin Hazırlandığı Yıllara Göre Dağılımı

Üniversitelere Göre Tezlerin Dağılımı

Tezlerin hazırlandığı üniversitelere ilişkin bilgilere bakıldığında şema terapi ile ilgili en çok tez çalışması Hacettepe Üniversitesi'nde (7) yapılmıştır. Daha sonra sırasıyla İstanbul Şehir Üniversitesi (5), Marmara Üniversitesi (3), Ege Üniversitesi (2), Hasan Kalyoncu Üniversitesi (2), Bahçeşehir Üniversitesi (2), Orta Doğu Teknik Üniversitesi (1), Okan Üniversitesi (1), Haliç Üniversitesi (1), İzmir Ekonomi Üniversitesi (1), Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi (1), İstanbul Kent Üniversitesi'nde (1) ve Çukurova Üniversitesi (1) şema terapi ile ilgili tez çalışması yapılmıştır.

Ana Bilim Dalına Göre Tezlerin Dağılımı

Şekil 3'e bakıldığında şema terapi ile ilgili hazırlanan tezlerin en çok klinik psikoloji ana bilim dalında (19) hazırlandığı görülmektedir. Daha sonra sırasıyla Psikoloji (4), Rehberlik ve Psikolojik Danışma (3), Aile Danışmanlığı (1), Bağımlılık Psikolojisi (1) ve Madde Bağımlılığı (1) ana bilim dallarında hazırlandığı görülmektedir.

Şekil 3. Ana Bilim Dalına Göre Tezlerin Dağılımı

Şema Terapi ile Birlikte Çalışılmış Değişkenler

Tablo 1'e bakıldığında lisansüstü tezlerde şema terapi ile birlikte en çok erken dönem uyumsuz şemalar (10) değişkenini çalışıldığı görülmektedir. Daha sonra ise sırasıyla şema sürdürücü başa çıkma davranışları/işlev bozucu baş etme biçimleri, algılanan ebeveynlik stilleri/biçimleri, aldatma eğilimi,

madde bağımlılığı, büyülenmeci ve kırılğan narsisistik kişilik özellikleri, bağlanma stilleri, romantik ilişki eğilimleri, yaygın kaygı belirtileri / yaygın anksiyete bozukluğu semptomlar, antisosyal kişilik bozukluğu, ebeveynlerini algılama biçimleri, eşe yönelik değerlendirmeler, utanç, şefkat odaklı grup müdahalesi, romantik kıskançlık düzeyi, aldatma, affetme eğilimi, kişiler arası bağımlılık eğilimi, ittifakta kırılma deneyimleri, sınırlı yeniden ebeveynlik imgelemesi, panik bozukluk, erken dönem yaşantılar, aleksitimi, bedenselleştirme, erteleme davranışı, anoreksiya nervoza , değişim örüntüleri, sosyal kaygı belirtileri, evlilik uyumu, sağlıklı yetişkin modları, flört şiddeti, somatik belirtiler, belirsizliğe tahammülsüzlük, madde kullanımı, bibliyoterapi, depresyon, mutluluk, problem davranışlar, duygusal ve psikolojik iyi oluş ve postpartum depresyon belirtileri çalışılmıştır. Şema terapi ile ilgili 61 farklı değişkenin araştırmalarda ele alındığı görülmektedir.

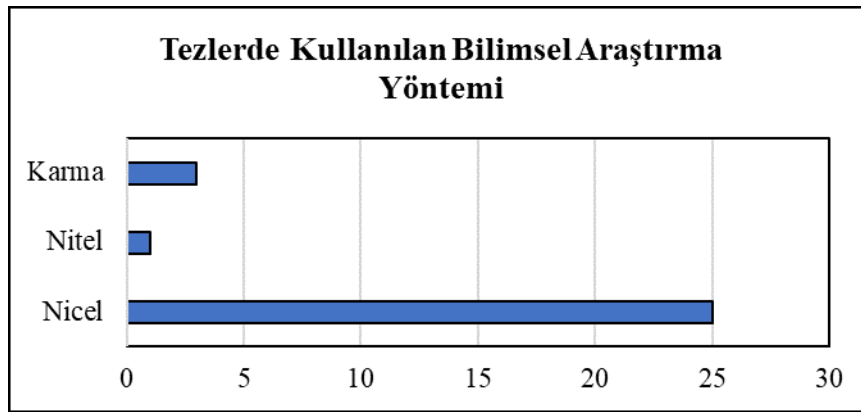
Tablo 1. Şema Terapi ile Çalışılmış Değişkenler

Değişkenler	N	%
Affetme Eğilimi	1	1,63
Aldatma Eğilimi	3	4,91
Aleksitimi	1	1,63
Algılanan Ebeveynlik Stilleri/Biçimleri	3	4,91
Anoreksiya Nervoza	1	1,63
Antisosyal Kişilik Bozukluğu	1	1,63
Bağlanma Stilleri	2	3,67
Bedenselleştirme	1	1,63
Belirsizliğe Tahammülsüzlük	1	1,63
Bibliyoterapi	1	1,63
Büyülenmeci ve Kırılğan Narsisistik Kişilik Özellikleri	2	3,67
Değişim Örüntüleri	1	1,63
Depresyon	1	1,63
Duygusal ve psikolojik iyi oluş	1	1,63
Ebeveynlerini Algılama Biçimleri	1	1,63
Erken Dönem Uyumsuz Şemalar	10	16,39
Erken Dönem Yaşantılar	1	1,63
Ertelleme Davranışı	1	1,63
Eşe Yönelik Değerlendirmeler	1	1,63
Evlilik Uyumu	1	1,63
Flört Şiddeti	1	1,63
İttifakta Kırılma Deneyimleri,	1	1,63
Kişiler Arası Bağımlılık Eğilimi	1	1,63
Madde Bağımlılığı	2	3,67
Madde Kullanımı	1	1,63
Mutluluk	1	1,63
Panik Bozukluk	1	1,63
Postpartum Depresyon Belirtileri	1	1,63
Problem Davranışlar	1	1,63
Romantik İlişki Eğilimleri	2	3,67
Romantik Kıskançlık Düzeyi	1	1,63
Sağlıklı Yetişkin Modları	1	1,63
Sınırlı Yeniden Ebeveynlik İmgelemesi	1	1,63

Somatik Belirtiler	1	1,63
Sosyal Kaygı Belirtileri	1	1,63
Şefkat Odaklı Grup Müdahalesi	1	1,63
Şema Sürdürücü Başa Çıkma Davranışları / İşlev Bozucu Baş Etme Biçimleri	5	8,19
Utanç	1	1,63
Yaygın Kaygı Belirtileri / Yaygın Anksiyete Bozukluğu Semptomları	2	3,67
Toplam	61	100

Tezlerde Kullanılan Bilimsel Araştırma Yöntemi

Şekil 4'e bakıldığında şema terapi ile ilgili hazırlanmış olan lisansüstü tezlerde en çok nicel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı (25), daha sonra karma yöntemin kullanıldığı (3), en az ise nitel araştırma yönteminin kullanıldığı (1) görülmektedir.

Şekil 4. Tezlerde Kullanılan Bilimsel Araştırma Yöntemi

Tezlerde Kullanılan İstatiksel Yöntemler

Tablo 2'ye bakıldığında şema terapi ile ilgili tezlerde birçok istatistiksel yöntemin kullanıldığı görülmektedir. Bu istatistiksel yöntemlerden en çok kullanılanlarının t-testi ve pearson korelasyon analizi olduğu belirtilmiştir. Bu istatistiksel yöntemleri sırasıyla ANOVA, hiyerarşik regresyon analizi, ki kare, basit doğrusal regresyon analizi, paralel çoklu aracı değişken analizi, monova, çoklu doğrusal regresyon analizi, yorumlayıcı fenomenolojik analiz, mann whitney-u, sobel-z testi, kruskal wallis testi, kruskal wallis testi, wilcoxon işaretli sıralar testi, process macro, bootstrap yöntemi, spearman korelasyon, fishers testi, adımsal regresyon analizi, tematik analiz, içerik analizi ve değişmiş ve değişmemiş analiz kullanılmıştır.

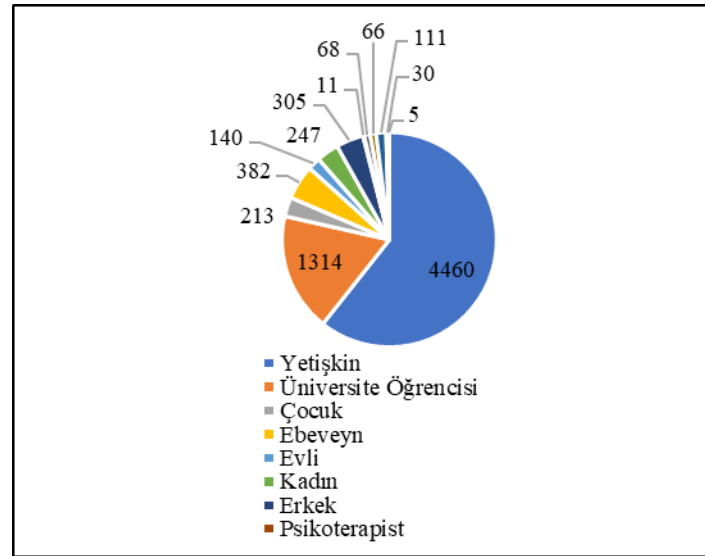
Tablo 2. Kullanılan İstatistiksel Yöntem

Kullanılan İstatistiksel Yöntem	N	%
Adımsal Regresyon Analizi	1	1,23
ANOVA	8	9,87
Basit Doğrusal Regresyon analizi	5	6,17
Bootstrap Yöntemi	3	3,70
Çoklu Doğrusal Regresyon analizi	3	3,70
Değişmiş ve Değişmemiş Analiz	1	1,23
Fishers Testi	1	1,23
Hiyerarşik Regresyon Analizi	8	9,87
İçerik Analizi	1	1,23
Ki Kare	5	6,17

Kruskal Wallis Testi	2	2,46
Mann Whitneyy-U	3	3,70
MONOVA	4	4,93
Paralel Çoklu Aracı Değişken Analizi	6	7,40
Pearson Korelasyon Analizi	10	12,34
Process Macro	2	2,46
Sobel-z testi	2	2,46
Spearman Korelasyon	1	1,23
Tematik Analiz	1	1,23
t-Testi	10	12,34
Wilcoxon İşaretli Sıralar Testi	1	1,23
Yorumlayıcı Fenomenolojik Analiz	3	3,70
Toplam	81	100

Tezlerdeki Çalışma Grupları / Örneklem Türleri

Şekil 5’ya bakıldığında Şema terapi ile ilgili hazırlanmış tezlerde kullanılan çalışma grubu/örneklem türü ve sayılarına bakıldığında katılımcıların yetişkin, üniversite öğrencisi, çocuk, ebeveyn, evli, kadın, erkek ve psikoterapist olduğunu görmekteyiz. Farklı birçok grupta çalışılan şema terapi ile ilgili tezlerde en çok yetişkinlerle çalışıldığını (4460), daha sonra sırasıyla üniversite öğrencileri, ebeveyn, erkek, çocuk, evli, madde bağımlısı, öğretmen, antisosyal kişilik bozukluğu tanısı almış bireyler, panik bozukluk tanısı almış bireyler, psikoterapist, kadın ve anaroksiya nevroza tanısı almış kişiler olduğu görülmektedir.

Şekil 5. Tezlerdeki Çalışma Grupları /Örneklem Türleri

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Şema terapi ile ilgili daha çok yüksek lisans tezi hazırlanmıştır. Yurtdışındaki tezleri içerisinde barındıran farklı tez veri tabanlarından biri olan Open Acces Theses and Dissertations’a (2023) bakıldığında şema terapi ile ilgili toplamda yazılmış olan 150 tezdten 110 tanesinin doktora tezi olduğu görülmüştür. Bu veriler şema terapinin daha çok doktora tezlerinde ele alındığını göstermektedir. Türkiye’de şema terapi ile ilgili 2007 yılından beri lisansüstü tez yazılmaktadır ve tezlerin en çok

yapıldığı yıl 2019 ve 2020 yıllarıdır. Başka bir tez veri tabanı olan ProQuest Dissertations & Theses Global'e (2023) bakıldığında şema terapi ile ilgili tezlerin yurtdışında en çok 2010-2019 yılları arasında yazıldığını göstermektedir. Bu açıdan bakıldığında Türkiye'de şema terapinin yaygınlaşmasının yurtdışına göre daha fazla zaman aldığı söylenebilir. Tezler daha çok Hacettepe Üniversitesi ve İstanbul Şehir Üniversitesi'nde lisansüstü tez olarak hazırlanmıştır. Şema terapi ile ilgili en çok tez klinik psikoloji ana bilim dalında hazırlanmıştır. ProQuest Dissertations & Theses Global'e (2023) bakıldığında tezlerin yurtdışında da en çok klinik psikoloji alanında hazırlandığı, bu alanları sırasıyla klinik psikoloji, psikoterapi, sosyal psikoloji ve bilişsel psikoloji alanları olarak sıralandığı görülmektedir. Bunun yanı sıra psikolojik danışma konu alanında 2994, eğitim psikolojisi alanında 4443 çalışmanın filtrelendiği görülmektedir. Bu çalışmaların tümü lisansüstü tez çalışması olmasa da psikolojik danışma ve eğitim psikolojisi alanında şema terapi ile ilgili çalışmaların artırılabilirliği söylenebilir. Şema terapi ile hazırlanan lisansüstü tezlerde en çok çalışılan değişkenler sırasıyla erken dönem uyumsuz şemalar, şema sürdürücü başa çıkma davranışları/işlev bozucu baş etme biçimleri, algılanan ebeveynlik stilleri/biçimleri, aldatma eğilimi olmuştur. ProQuest Dissertations & Theses Global'e (2023) bakıldığında ise depresyon, travma, kadın, bağlanma ve çocuk anahtar kelimeleri ile şema terapinin daha çok çalışıldığı görülmüştür. Hazırlanan tezlerde daha çok nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Şema terapi ile ilgili tezlerde birçok istatistiksel yöntemin kullanıldığı görülmüştür. Bu istatistiksel yöntemlerden en çok kullanılanlarının t-testi ve pearson korelasyon analizi olduğu fark edilmiştir. Şema terapi ile ilgili hazırlanmış tezlerde kullanılan çalışma grubu/örneklem türü ve sayılarına bakıldığında katılımcıların daha çok yetişkinler ve üniversite öğrencileri olduğu ortaya çıkmıştır.

Sonuçlardan hareketle doktora tezlerinde şema terapinin daha çok araştırma konusu yapılması, okullarda şema terapinin uygulanması ile rehberlik ve psikolojik danışmanlık bilim dalında şema terapiye yönelik tezlerin sayısının artırılması, bilimsel araştırma yöntemi olarak şema terapi çalışmalarında karma ve nitel araştırma yöntemlerinin daha çok kullanılması, nicel araştırma yöntemlerinden daha çok ilişkisel araştırmalar yapıldığından deneysel araştırmaların artırılması ve çalışma grubunda çocuk ve ergenlere daha çok yer verilmesi önerilmektedir.

Çatışma Beyanı ve Etik Bildirim

Bu çalışma derleme türünde olduğu için etik kurul onayının gerek görülmemiştir.

Kaynaklar

- Arntz, A., & Jacob, G. (2016). *Uygulamada şema terapi* (Çev. Ed. G. Soygüt). Nobel.
- Ball, S. A. (2007). Comparing individual therapies for personality disordered opioid dependent patients. *Journal of Personality Disorders*, 21(3), 305–321. <https://doi.org/10.1521/pedi.2007.21.3.305>
- Ball, S. A., Cobb-Richardson, P., Connolly, A. J., Bujosa, C. T., & O'Neill, T. W. (2005). Substance abuse and personality disorders in homeless drop-in center clients: Symptom severity and psychotherapy retention in a randomized clinical trial. *Comprehensive Psychiatry*, 46(5), 371–379. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2004.11.003>
- Dyck, R. (2009). Implementation of outpatient schema therapy for borderline personality disorder with versus without crisis support by the therapist outside office hours: A randomized trial. *Behaviour Research and Therapy*, 47(11), 961–973. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2009.07.013>
- Farrel, J. M., Reiss, N. & Shaw, I. A. (2015). *Şema terapi klinisyenin rehberi* (Çev. S. G. Alkan ve E. Alkan). Psikonet.

- Farrell, J. M., Shaw, I. A., & Webber, M. A. (2009). A schema-focused approach to group psychotherapy for outpatients with borderline personality disorder: A randomized controlled trial. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 40(2), 317– 328. <https://doi.org/10.1016/j.jbtep.2009.01.002>
- Gude, T., & Hoffart, H. (2008). Change in interpersonal problems after cognitive agoraphobia and schema-focused therapy versus psychodynamic treatment as usual of inpatients with agoraphobia and cluster C personality disorders. *Scandinavian Journal of Psychology*, 49, 195– 199. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9450.2008.00629.x>
- Gude, T., Monsen, J. T., & Hoffart, A. (2001). Schemas, affect consciousness, and cluster C personality pathology: A prospective one-year follow up study of patients in a schema-focussed short-term treatment programme. *Psychotherapy Research*, 11(1), 85– 98. <https://doi.org/10.1080/713663854>
- Hoffart, A., & Sexton, H. (2002). The role of optimism in the process of schema-focused cognitive therapy of personality problems. *Behaviour Research and Therapy*, 40, 611–623. [https://doi.org/10.1016/S0005-7967\(01\)00027-4](https://doi.org/10.1016/S0005-7967(01)00027-4)
- Nadort, M., Arntz, A., Smit, J. H., Giesen-Bloo, J., Eikelenboom, M., Spinhoven, P., ... & van Dyck, R. (2009). Implementation of outpatient schema therapy for borderline personality disorder with versus without crisis support by the therapist outside office hours: A randomized trial. *Behaviour research and therapy*, 47(11), 961-973. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2009.07.013>
- Nordahl, H. M., & Nysaeter, T. E. (2005). Schema therapy for patients with borderline personality disorder: A single case series. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 36(3), 254–264. <https://doi.org/10.1016/j.jbtep.2005.05.007>
- Open Acces Theses and Dissertations (OATD). (2023). <https://oatd.org/oatd/search?q=schema+therapy&form=basic&level.facet=doctoral> [Erişim Tarihi: 01.05.2023]
- ProQuest Dissertations & Theses Global (2023). <https://www.proquest.com/pqdtglobal/results/DD90F342EB854405PQ/1?accountid=86196> [Erişim Tarihi: 01.05.2023]
- Simpson, S. G., Morrow, E., van Vreeswijk, M., & Reid, C. (2010). Group schema therapy for eating disorders: A pilot study. *Frontiers in Psychology*, 1, p. 182. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2010.00182>
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Young, J. E., Klosko, J. S. & Weishaar, M. E. (2013). *Şema terapi* (Çev. T. V. Soylu). Litera.

Yazarların Katkı Oranı Beyanı

Bütün bölümler yazar tarafından hazırlanmıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Destek ve teşekkür beyanı bulunmamaktadır.

Extended Abstract

Schema therapy is a therapy approach developed by clinical psychologist Jeffrey E. Young in the 1990s. J. Young designed this therapy approach to solve the problems of clients with personality disorders that cannot be effectively treated with Cognitive Behavioral Therapy. Cognitive behavioral, constructivist, psychodynamic, object relations and gestalt approaches were used in the development of therapy. Studies on schema therapy include personality disorders (Jacob & Arntz, 2013; Weertman & Arntz, 2007), depressive disorders (Körük & Özabacı, 2018), substance abuse (Ball, 2007), post-traumatic stress disorder (Cookram, Drummond & Lee, 2010), borderline personality disorder (Farrel, Shaw, & Webber, 2009; Nadort et al., Nordahl & Nysaeter, 2005), cluster C personality disorders (Gude & Hoffart, 2008; Gude, Monsen & Hoffart, 2001; Hoffart et al. Sexton, 2002) and eating disorders (Simpson, Morrow, van

Vreeswijk, & Reid, 2010) show that schema therapy is effective. These results show that studies on schema therapy are important in terms of psychotherapy and psychological counseling. This study was conducted to examine how schema therapy studies are used in postgraduate studies in Turkey.

Method

The aim of this study is to examine the postgraduate theses about schema therapy in Turkey. This research was conducted based on the qualitative research method. The studies reached in the research were handled within the scope of document review. Document review includes the analysis of written materials that enable us to obtain information about the case or cases that are aimed to be investigated (Yıldırım and Şimşek, 2016, p.189).

Findings

The theses on schema therapy are mostly master's theses, the most thesis work on schema therapy was done in 2019 and 2020, the most thesis on this subject was prepared within Hacettepe University, the theses were mostly prepared in the clinical psychology department, the theses were mostly used as a scientific research method. Among the quantitative research type and quantitative research model designs, relational screening design was used, mostly adults and university students were included in the theses as the study group, and the early maladaptive schemas and schema-maintaining coping behaviors variables were examined in the theses, statistically t-test and Pearson moments product. It has been revealed that the correlation coefficient analysis is frequently used.

Discussion

More master's thesis on schema therapy has been prepared. When we look at Open Access Theses and Dissertations (2023), which is one of the different thesis databases containing the theses abroad, it is seen that 110 of the 150 theses written in total about schema therapy are doctoral theses. These data show that schema therapy is mostly discussed in doctoral theses. In Turkey, postgraduate thesis has been written about schema therapy since 2007 and the most of theses are in 2019 and 2020. Looking at another thesis database, ProQuest Dissertations & Theses Global (2023), shows that most of the theses on schema therapy were written abroad between 2010-2019. From this point of view, it can be said that the spread of schema therapy in Turkey takes more time than abroad. Theses were mostly prepared as postgraduate thesis at Hacettepe University and Istanbul Şehir University. Most theses related to schema therapy were prepared in the clinical psychology department. Looking at ProQuest Dissertations & Theses Global (2023), it is seen that theses are mostly prepared in the field of clinical psychology abroad, and these fields are listed as clinical psychology, psychotherapy, social psychology and cognitive psychology, respectively. In addition, 2994 studies in the field of psychological counseling and 4443 studies in the field of educational psychology were filtered. Although not all of these studies are postgraduate thesis studies, it can be said that studies on schema therapy can be increased in the field of psychological counseling and educational psychology. In the postgraduate theses prepared with schema therapy, the most studied variables were early maladaptive schemas, schema-sustaining coping behaviors/dysfunctional coping styles, perceived parenting styles/styles, and tendency to cheat, respectively. Looking at ProQuest Dissertations & Theses Global (2023), it was seen that schema therapy was studied more with the keywords depression, trauma, woman, attachment and child. More quantitative research methods were used in the theses. It has been seen that many statistical methods are used in theses related to schema therapy. It has been noticed that the most commonly used statistical methods are t-test and Pearson correlation analysis. Considering the study group/sample type and number used in the theses about schema therapy, it was revealed that the participants were mostly adults and university students.

Examination of Graduate Thesis Related to Schema Therapy in Turkey

Emirhan AKTAŞ*

Abstract

The aim of this study is to examine the postgraduate theses about schema therapy in Turkey. For this purpose, postgraduate theses with the key concept of "schema therapy" are listed through the National Thesis Centre of the Council of Higher Education. The theses examined in the research consist of 29 theses totally, including 4 doctoral theses and 25 master's theses, which were written between 2007 and 2022. Theses were examined by using document analysis method according to the type of the thesis, the year it was published, the university it was prepared, the department it was prepared, the variables studied, the method or design used, the study group or sample of the thesis, and the statistical methods used. When the results were examined, it was found that the majority of the dissertations on schema therapy were prepared in 2019 and 2020, the majority of the dissertations on schema therapy were prepared at Hacettepe University, the majority of the dissertations were prepared at the Clinical Psychology Department, and the majority of the dissertations were scientific research. It has been observed that the quantitative research type and the relational screening design, one of the quantitative research model designs, are mostly used as scientific research methods in the theses, and mostly adults and university students are included in the theses as the study group. It was revealed that the early maladaptive schemas and schema-maintaining coping behaviors were mostly examined in the theses, and statistically t-test and Pearson-moment product correlation coefficient analysis were frequently used.

Keywords: Schema therapy, postgraduate theses, document review

Article History

Geliş: 15/04/2023

Düzeltilme: 16/05/2023

Kabul: 01/06/2023

* Lecturer., Bayburt University, ORCID: 0000-0002-5777-1207, Bayburt, Turkey, eaktaspdr@gmail.com

For attribution : Aktaş, E. (2023). Examination of graduate thesis related to schema therapy in Turkey. *OJCES*, 1(1), 103-122. 10.5281/zenodo.8101668

Article additional information: A part of this study was presented as an oral presentation at the International Congress of Education of Science and published in the congress summary booklet.

Introduction

Schema therapy is a therapy approach developed by clinical psychologist Jeffrey E. Young in the 1990s. J. Young designed Schema Therapy to solve the problems of clients with personality disorders who are difficult to treat with Cognitive Behavioral Therapy. Cognitive behavioral, constructivist, psychodynamic, object relations and gestalt approaches were used in the development of therapy. Schema therapy suggests that early maladaptive schemas are at the root of psychological problems (Farrel, Reiss, & Shaw, 2015). According to this approach, schemas develop as a result of not meeting basic emotional needs such as secure attachment to others, autonomy, expressing needs and emotions, spontaneity and rational boundaries, negative life events occurring in early life experiences, and emotional temperament. Developing early maladaptive schemas cause individuals to experience psychological problems (Roediger, 2015; Young, Klosko, & Weishaar, 2013).

Early maladaptive schemas manifest themselves in life events through modes. Modes are examined under four headings as dysfunctional coping modes, child modes and parent modes, and healthy modes. Dysfunctional coping modes are schema surrender, schema avoidance, and schema overcompensation. Dysfunctional child modes are hurt child mode and angry/impulsive child mode. The non-functional parent modes are the punishing parent mode and the demanding parent mode. Functional, healthy modes are happy child mode and healthy adult mode (Arntz & Jacob, 2016). The main purpose of treatment in schema therapy is to help clients realize their early maladaptive schemas and accompanying modes and help them meet their own needs in a healthy way. Therefore, in schema therapy, schema modes that develop under the influence of the client's early maladaptive schemas are studied. (Farrel, Reiss and Shaw, 2015). Schema therapy is used in solving different psychological problems.

Studies on schema therapy include personality disorders (Jacob & Arntz, 2013; Weertman & Arntz, 2007), depressive disorders (Körük & Özabacı, 2018), substance abuse (Ball, 2007), post-traumatic stress disorder (Cookram, Drummond & Lee, 2010), borderline personality disorder (Farrel, Shaw, & Webber, 2009; Nadort et al., Nordahl & Nysaeter, 2005), cluster C personality disorders (Gude & Hoffart, 2008; Gude, Monsen & Hoffart, 2001; Hoffart et al. Sexton, 2002) and eating disorders (Simpson, Morrow, van Vreeswijk, & Reid, 2010) show that schema therapy is effective. These results show that studies on schema therapy are important in terms of psychotherapy and psychological counseling. This study was conducted to examine how schema therapy studies are used in postgraduate studies in Turkey.

Method

The aim of this study is to examine the postgraduate theses about schema therapy in Turkey. This research was conducted based on the qualitative research method. The studies reached in the research were handled within the scope of document review. Document review includes the analysis of written materials that enable us to obtain information about the case or cases that are aimed to be investigated (Yıldırım and Şimşek, 2016, p.189).

Sample

In line with the stated purpose, graduate theses are listed with the key concept of "schema therapy" through the National Thesis Center of the Higher Education Institution. The theses examined in the research consist of a total of 27 theses, including 4 doctoral theses and 25 master's theses, which were prepared between 2007 and 2022.

Data Collection Tool

The "Thesis Review Form" developed by the researcher was used during the examination of theses. With the help of the Thesis Review Form, theses were examined by using content analysis method according to the type of the thesis, the year it was published, the university it was prepared, the department it was prepared, the variables studied, the method used, the research model, the study group or sample of the thesis, and the statistical methods used.

Analysis of Data

Content analysis, one of the qualitative analysis techniques, was used to analyze the data. The main purpose of content analysis is to reach concepts and relationships that can explain the collected data. Basically, the process involves collecting similar data within the framework of certain concepts and themes and interpreting them in a way that can be understood by the reader (Yıldırım & Şimşek, 2016, p. 242).

Results

The research results include information on the type of dissertation, the years in which the dissertations were written, the distribution of the dissertations by university, the distribution of the dissertations by department, the method used in the dissertations, the research model used in the dissertations, the type and number of study groups/samples by year, the variables studied with schema therapy and the statistical method used.

Thesis Type

Figure 1 gives information about the type of thesis.

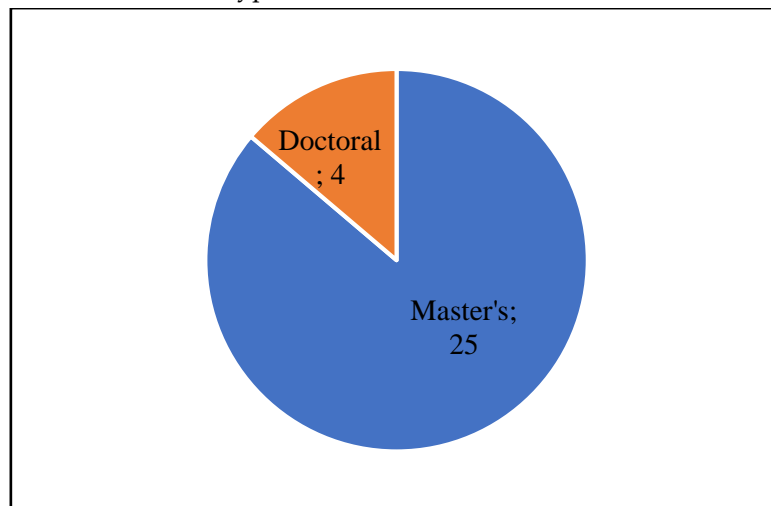

Figure 1. Thesis Type

25 of the theses about schema therapy are master's theses and 4 of them are doctoral theses.

Years The Theses Are Published

In Figure 2, information about the years the theses were published is given.

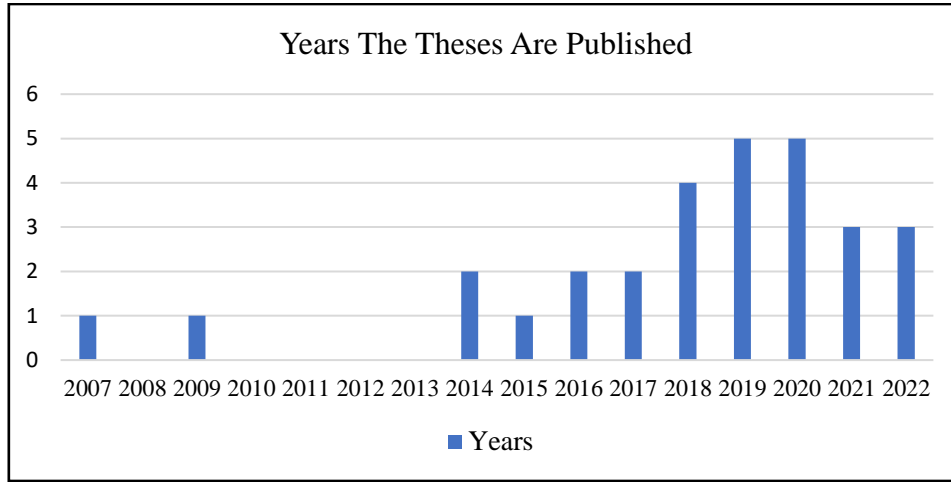

Figure 2. Years The Theses Are Published

According to these data, 1 thesis about schema therapy in Turkey in 2007, 1 thesis in 2009, 2 theses in 2014, 1 thesis in 2015, 2 theses in 2016, 2 theses in 2017, 4 theses in 2018, 5 theses in 2019, 5 theses were prepared in 2020, 3 theses in 2021, 3 theses in 2022.

Distribution of Theses by Universities

In Figure 3, information on the distribution of theses according to universities is given.

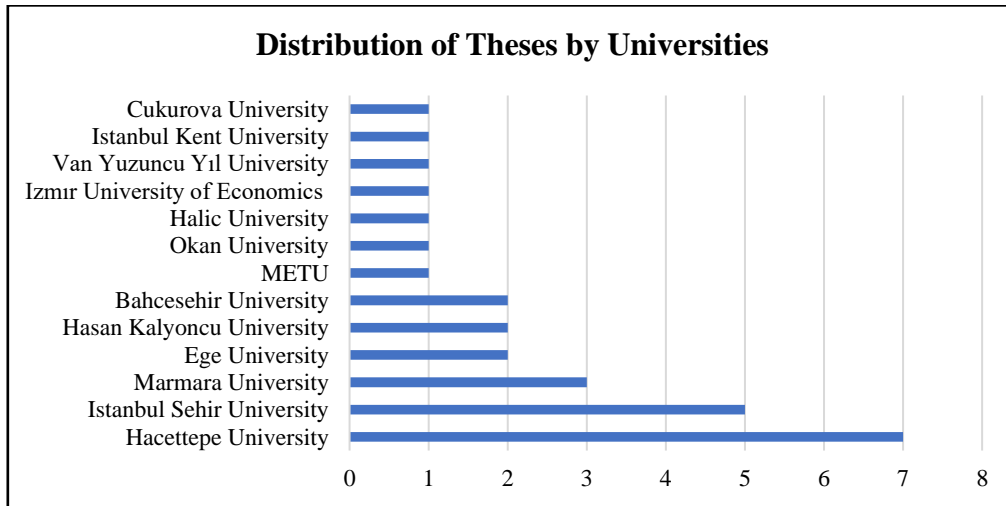

Figure 3. Distribution of Theses by Universities

Considering the information about the universities where the theses were prepared, the most thesis studies on schema therapy were made at Hacettepe University (7). Then, respectively, Istanbul Sehir University (5), Marmara University (3), Ege University (2), Hasan Kalyoncu University (2), Bahcesehir University (2), Middle East Technical University (1), Okan University (1), Halic University (1), Izmir University of Economics (1), Van Yuzuncu Yil University (1), İstanbul Kent University (1) and Çukurova University (1) have conducted a thesis on schema therapy.

Distribution of Theses by Department

In Figure 4, information about the departments in which theses are prepared is given.

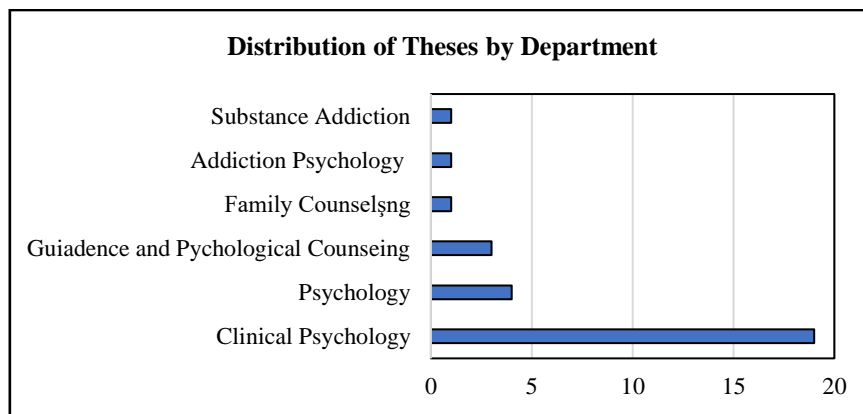

Figure 4. Distribution of Theses by Department

Looking at Figure 4, it is seen that most of the theses prepared on schema therapy were prepared in the clinical psychology department (19). Then, it is seen that they were prepared in the departments of Psychology (4), Guidance and Psychological Counseling (3), Family Counseling (1), Addiction Psychology (1) and Substance Addiction (1), respectively.

Variables Working with Schema Therapy

Table 1 provides information on which variables schema therapy is used for.

Table 1. Variables Working with Schema Therapy

Variables	N	%
Tendency to Forgive	1	1,63
Tendency to Cheat	3	4,91
Alexithymia	1	1,63
Perceived Parenting Styles/Formats	3	4,91
Anorexia Nervosa	1	1,63
Antisocial Personality Disorder	1	1,63
Attachment Styles	2	3,67
Somatization	1	1,63
Intolerance of Uncertainty	1	1,63
Bibliotherapy	1	1,63
Arrogant and Fragile Narcissistic Personality Traits	2	3,67
Patterns of Change	1	1,63
Depression	1	1,63
Emotional and psychological well-being	1	1,63
Ways of Perceiving Their Parents	1	1,63
Early maladaptive schemas	10	16,39
Early Life	1	1,63
Procrastination Behavior	1	1,63
Spousal Evaluations	1	1,63
Marriage Harmony	1	1,63
Dating Violence	1	1,63
Alliance Fracture Experiences	1	1,63
Interpersonal Addiction Tendency	1	1,63
Substance Abuse	2	3,67
Substance Use	1	1,63

Happiness	1	1,63
Panic Disorder	1	1,63
Postpartum Depression Symptoms	1	1,63
Problem Behaviors	1	1,63
Romantic Relationship Trends	2	3,67
Romantic Jealousy Level	1	1,63
Healthy Adult Modes	1	1,63
Limited Reparenting Imagery	1	1,63
Somatic Symptoms	1	1,63
Social Anxiety Symptoms	1	1,63
Compassion Focused Group Intervention	1	1,63
Schema Sustainer Coping Behaviors / Dysfunctional Coping Styles	5	8,19
Shame	1	1,63
Common Anxiety Symptoms / Common Anxiety Disorder Symptoms	2	3,67
Total	61	100

When Table 1 is examined, it is seen that the variable of early maladaptive schemas (10) is most often studied in conjunction together with schema therapy in postgraduate theses. Then, schema-maintaining coping behaviors/dysfunctional coping styles, perceived parenting styles/styles, infidelity tendency, substance abuse, grandiose and vulnerable narcissistic personality traits, attachment styles, romantic relationship tendencies, generalized anxiety symptoms/generalized anxiety disorder symptoms, respectively. , antisocial personality disorder, perceptions of their parents, peer-oriented evaluations, shame, compassionate group intervention, romantic jealousy level, infidelity, tendency to forgive, interpersonal dependence tendency, alliance breaking experiences, limited re-parenting imagery, panic disorder, early experiences, alexithymia, somatization, procrastination behavior, anorexia nervosa, change patterns, social anxiety symptoms, marital adjustment, healthy adult modes, dating violence, somatic symptoms, intolerance of uncertainty, substance use, bibliotherapy, depression, happiness, problem behaviors, emotional and psychological well-being and postpartum depression symptoms were studied. It is seen above that 61 different variables related to schema therapy were discussed in studies.

Scientific Research Method Used in Theses

In Figure 5, information about scientific research methods used in theses is given.

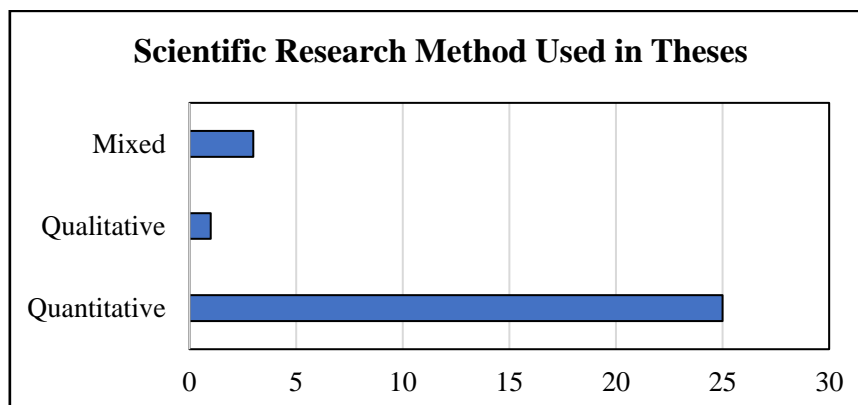

Figure 5. Scientific Research Method Used in Theses

Looking at Figure 5, it is seen that quantitative research methods are used most (25), then mixed method is used (3), and qualitative research method is used least (1) in postgraduate theses on schema therapy.

Statistical Methods Used in Theses

Table 2 gives information about the statistical methods used in theses.

Table 2. *Statistical Methods Used in Theses*

Statistical Methods Used in Theses	N	%
Stepwise Regression Analysis	1	1,23
ANOVA	8	9,87
Simple Linear Regression Analysis	5	6,17
Bootstrap Method	3	3,70
Multiple Linear Regression Analysis	3	3,70
Altered and Unchanged Analysis	1	1,23
Fishers Test	1	1,23
Hierarchical Regression Analysis	8	9,87
Content Analysis	1	1,23
Ki Kare	5	6,17
Kruskal Wallis Test	2	2,46
Mann Whitneyy-U	3	3,70
MONOVA	4	4,93
Parallel Multi-Intermediary Variable Analysis	6	7,40
Pearson Correlation Analysis	10	12,34
Process Macro	2	2,46
Sobel-z test	2	2,46
Spearman Correlation	1	1,23
Thematic Analysis	1	1,23
t-Test	10	12,34
Wilcoxon Signed Rank Test	1	1,23
Interpretive Phenomenological Analysis	3	3,70
Total	81	100

Looking at Table 2, it is seen that many statistical methods are used in theses related to schema therapy. It has been stated that the most used statistical methods are t-test and Pearson correlation analysis. These statistical methods are respectively ANOVA, hierarchical regression analysis, chi-square, simple linear regression analysis, parallel multiple mediator variable analysis, monova, multiple linear regression analysis, interpretive phenomenological analysis, Mann Whitney U, Sobel Z test, Kruskal-Wallis test, Wilcoxon signed rank test, Kruskal Wallis test, Wilcoxon signed-rank test, process macro, bootstrap method, Spearman correlation, Fishers test, stepwise regression analysis, thematic analysis, content analysis and altered and unchanged analysis were used.

Working Groups / Sample Types in Theses

In Figure 6, information about the study groups/ sample types in which theses are made is given.

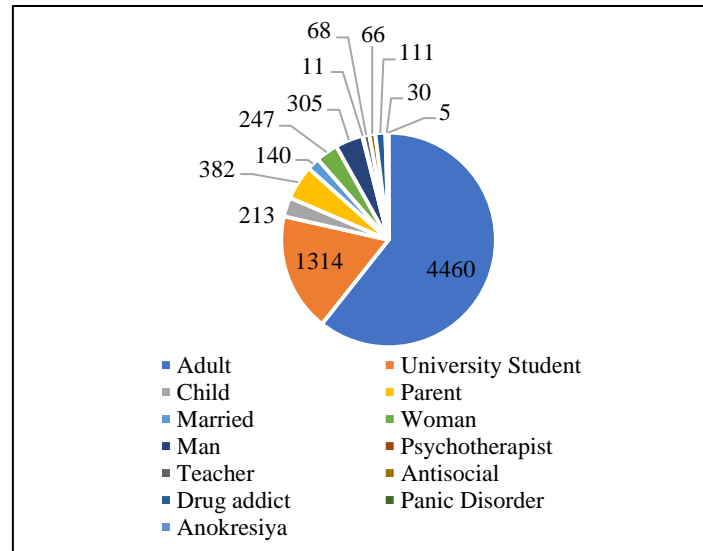

Figure 6. Working Groups / Sample Types in Theses

When we look at Figure 6, we see that the participants are adults, university students, children, parents, married, women, men and psychotherapists when we look at the study group/sample type and numbers used in the theses about schema therapy. In the theses related to schema therapy, which were studied with many different groups, it was stated that adults mostly studied (4460), followed by university students, parents, men, children, married, substance addicts, teachers, individuals diagnosed with antisocial personality disorder, individuals diagnosed with panic disorder, psychotherapists. It is seen that there are women and people who have been diagnosed with anorexia nervosa.

Discussion, Conclusion and Recommendations

It is believed that the study of the dissertations on Schema Therapy in Turkey will contribute to the relevant literature. Considering the results of the research, it was found that more master's theses were written on schema therapy. When we look at Open Access Theses and Dissertations (2023), which is one of the different thesis databases that includes the theses abroad, it is seen that 110 of the 150 theses written in total about schema therapy are doctoral theses. These data show that schema therapy is mostly discussed in doctoral theses. Postgraduate theses have been started to be written on schema therapy in Turkey since 2007, and the most of theses are in 2019 and 2020. Looking at ProQuest Dissertations & Theses Global (2023), another thesis database, it is seen that most of the theses on schema therapy were written abroad between 2010-2019. From this point of view, it can be said that the spread of schema therapy in Turkey takes more time than abroad. Theses were mostly prepared as postgraduate thesis at Hacettepe University and Istanbul Şehir University. The most theses related to schema therapy were prepared in the clinical psychology department. Looking at ProQuest Dissertations & Theses Global (2023), it is seen that theses are mostly prepared in the field of clinical psychology abroad, and these fields are listed as clinical psychology, psychotherapy, social psychology and cognitive psychology, respectively. In addition, it is seen that 2994 studies in the field of psychological counseling and 4443 studies in the field of educational psychology are listed. Although not all of these studies are postgraduate thesis studies, it can be said that studies on schema therapy in the field of psychological counseling and educational psychology may increase. In the postgraduate theses on schema therapy, the most studied variables were early maladaptive schemas, schema-sustaining coping behaviors/dysfunctional coping styles, perceived parenting styles/styles, and tendency to cheat, respectively. Looking at ProQuest Dissertations & Theses Global (2023), it was seen

that schema therapy was studied more with the keywords depression, trauma, woman, attachment and child. More quantitative research methods were used in the theses. It has been seen that many statistical methods are used in theses related to schema therapy. It has been noticed that the most commonly used statistical methods are t-test and Pearson correlation analysis. Considering the study group/sample type and number used in the theses about schema therapy, it was revealed that the participants were mostly adults and university students.

Based on the results, it was aimed to make schema therapy more research subjects in doctoral theses, to apply schema therapy in schools, to increase the number of theses and applications on schema therapy in the field of guidance and psychological counseling, to reveal the cultural differences of schema therapy. Repetition in Turkish sample groups, making subjects that are not studied frequently and that may be related to schema therapy the subject of new research, more use of mixed and qualitative research methods in schema therapy studies as a scientific research method, increasing experimental researches as more relational researches are carried out than quantitative research methods, and children in the study group. and adolescents are recommended to be given more space.

Conflict Statement and Ethical Statement

Since this study was a review type, ethics committee approval was not required.

Resources

- Arntz, A., & Jacob, G. (2016). *The schema therapy in practice* (Trans. Ed. G. Soygüt). Nobel.
- Ball, S. A. (2007). Comparing individual therapies for personality disordered opioid dependent patients. *Journal of Personality Disorders*, 21(3), 305– 321. <https://doi.org/10.1521/pedi.2007.21.3.305>
- Ball, S. A., Cobb-Richardson, P., Connolly, A. J., Bujosa, C. T., & O’Neill, T. W. (2005). Substance abuse and personality disorders in homeless drop-in center clients: Symptom severity and psychotherapy retention in a randomized clinical trial. *Comprehensive Psychiatry*, 46(5), 371– 379. <https://doi.org/10.1016/j.comppsy.2004.11.003>
- Dyck, R. (2009). Implementation of outpatient schema therapy for borderline personality disorder with versus without crisis support by the therapist outside office hours: A randomized trial. *Behaviour Research and Therapy*, 47(11), 961–973. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2009.07.013>
- Farrel, J. M., Reiss, N. & Shaw, I. A. (2015). *The Schema therapy clinician’s guide* (Trans. S. G. Alkan ve E. Alkan). Psikonet.
- Farrell, J. M., Shaw, I. A., & Webber, M. A. (2009). A schema-focused approach to group psychotherapy for outpatients with borderline personality disorder: A randomized controlled trial. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 40(2), 317– 328. <https://doi.org/10.1016/j.jbtep.2009.01.002>
- Gude, T., & Hoffart, H. (2008). Change in interpersonal problems after cognitive agoraphobia and schema-focused therapy versus psychodynamic treatment as usual of inpatients with agoraphobia and cluster C personality disorders. *Scandinavian Journal of Psychology*, 49, 195– 199. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9450.2008.00629.x>
- Gude, T., Monsen, J. T., & Hoffart, A. (2001). Schemas, affect consciousness, and cluster C personality pathology: A prospective one-year follow up study of patients in a schema-focussed short-term treatment programme. *Psychotherapy Research*, 11(1), 85– 98. <https://doi.org/10.1080/713663854>
- Hoffart, A., & Sexton, H. (2002). The role of optimism in the process of schema-focused cognitive therapy of personality problems. *Behaviour Research and Therapy*, 40, 611–623. [https://doi.org/10.1016/S0005-7967\(01\)00027-4](https://doi.org/10.1016/S0005-7967(01)00027-4)

- Nadort, M., Arntz, A., Smit, J. H., Giesen-Bloo, J., Eikelenboom, M., Spinhoven, P., ... & van Dyck, R. (2009). Implementation of outpatient schema therapy for borderline personality disorder with versus without crisis support by the therapist outside office hours: A randomized trial. *Behaviour research and therapy*, 47(11), 961-973. <https://doi.org/10.1016/j.brat.2009.07.013>
- Nordahl, H. M., & Nysaeter, T. E. (2005). Schema therapy for patients with borderline personality disorder: A single case series. *Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry*, 36(3), 254-264. <https://doi.org/10.1016/j.jbtep.2005.05.007>
- Open Acces Theses and Dissertations (OATD). (2023). <https://oatd.org/oatd/search?q=schema+therapy&form=basic&level.facet=doctoral> [Erişim Tarihi: 01.05.2023]
- ProQuest Dissertations & Theses Global (2023). <https://www.proquest.com/pqdtglobal/results/DD90F342EB854405PQ/1?accountid=86196> [Erişim Tarihi: 01.05.2023]
- Simpson, S. G., Morrow, E., van Vreeswijk, M., & Reid, C. (2010). Group schema therapy for eating disorders: A pilot study. *Frontiers in Psychology*, 1, p. 182. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2010.00182>
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2016). *Qualitative research methods in the social sciences*. Seçkin Yayıncılık.
- Young, J. E., Klosko, J. S. & Weishaar, M. E. (2013). *Schema therapy: A practitioner's guide* (Trans. T. V. Soyulu). Litera.

Authors' Contribution Statement

All chapters are prepared by the author.

Statement of Support and Acknowledgment

There are no statements of support and thanks.